

Gudstjeneste i Skævinge & Lille Lyngby Kirke

den 13. november 2016

Kirkedag: 25.s.e.Trin/B

Tekst: Job 14,7-15; 2 Pet 3,8-15a; Luk 17,20-33

Salmer:

SK: 732 * 447 * 449 * 28 * 277 * 555,4 * 568

LL: 732 * 28 * 277 * 555,4 * 568

I går aftes gik jeg hen i Skævinge Kirke og tændte kun alterlysene. Jeg er næsten sikker på, at hvis jeg havde gjort det samme i Lille Lyngby Kirke, så var resultatet også blevet det samme. Når jeg taler med konfirmanderne om kirken og kirkegården og mørke, så synes mange af dem, det er uhyggeligt. Nogle af dem kan ikke forstå, hvordan jeg tør gå på kirkegården i mørke. Men to ting er her afgørende: 1) Der er ikke noget at være bange for. Hvis man endelig skal være bange for mennesker, så er det jo de levende, man skal være bange for og ikke de døde. 2) Det er velkendte rum for mig, og jeg er tryk i de rum, selv om jeg ikke kan se. Der er sikkert også mange af os, der ikke tænder lys om natten, selv om vi skal op på toilettet eller i køleskabet og smugspise, for vi kender rummet og er trykke, hvis ikke konen har sat et nyt stykke møbel ind, man ikke lige havde set.

Nu skal vi forestille os kirkerummet henlagt i total mørke, som var tilfældet for mig i aftes. Jeg tændte alterlysene. For at se, hvor meget de egentlig kunne lyse op i rummet. Det var forbavsende meget. Men ikke nok til, at jeg kunne se rummet. Jeg kunne fornemme det, men ikke se det. Hvis jeg skulle have set rummet, så skulle jeg, hvilket jeg til kirketjenerens beroligelse ikke gjorde; men så skulle jeg have båret lyset med mig rundt. Så ville jeg kunne have set. Hvis jeg havde taget det ned, og holdt det foran mig, så ville jeg også have kunnet se at

læse ved det. Og havde jeg holdt det helt tæt hen til mig, eller holdt hænderne tæt hen over det, så ville jeg også have kunnet mærke varmen fra lyset meget bedre, end når det stod på sin stage på alteret.

Men den smule lys, der var på alteret, gav mig en anelse og en fornemmelse og gjorde det faktisk meget lettere og lysere at være i det ellers mørke kirkerum. Lyset gjorde det kendte, lidt af det kendte, klarere.

Dette lille forsøg udsprang af den gammeltestamentlige læsning og salmen, vi sang her før prædikenen. Begge tekster giver udtryk for nogle af tilværelsens helt store spørgsmål. Bibelteksten, som er fra Jobs bog, er blot et uddrag af den bog, som på mange måder er livets store spørgsmåls bog. Men begge tekster, og tydeligst i salmen, kredser også hele tiden omkring et eller andet mere eller mindre ubevidst, uklart, dunkelt, og alligevel kendt. Jens Rosendal skriver det sådan i salmens 2. vers:

De dybeste lag i mit hjerte
har set et forklarelsens land,
hvor alt var et fuldkomment billed,
og lykken var evig og sand,
men kun som et glimt, som en lysning,
der strøg over marker og vand.
I strejf lå mit landskab forklaret
som livets og kærligheds land.

Et strejf. I vers tre taler han om et ekko. Et strejf, et ekko i – antydninger af noget egentligt - som han skriver:

det spekter, jeg ikke behersker....

Livet, med dets store spørgsmål, er et spekte, vi ikke behersker. Selv om vi går rundt i livets vante omgivelser, så kan der alligevel være dunkle kroge og hjørner. Og har nogle stillet noget nyt op i livets rum, kan vi alligevel snuble, selv om vi troede vi var trygge og i kendte omgivelser. Akkurat som at bevæge sig rundt i trygge og kendte rum.

For mig er det et godt billede på livet. Det er et billede på, at livet er spekte, vi ikke behersker. Der er ting i livet, vi ikke er herre over, bukker under for, ikke kan overskue, ikke kender, som rækker ud over vores forstand. Men kendskab og tryghed er den lille kim, et strejf – et ekko – som kan være med til, at vi alligevel ikke bliver bange og flygter.

Sådan er det også med livets store spørgsmål. Vi går til dem med et strejf og et ekko af noget, der får os til ikke at flygte fra de store spørgsmål, men netop tør stille dem, kan stille dem. Om end vi kan være bange for svarene, eller ganske enkelt ikke kan tage dem til os.

Dagens tema i gudstjenesten er lige i forlængelse af dette. Det handler om Gudsrigets endelige komme og frembryden. Det handler om Jesu genkomst og herlighedsrigets fulde åbenbarelse.

I evangeliet taler Jesus om, at når han kommer igen, så vil ingen mennesker være i tvivl, så vil det ikke blot være et strejf eller et ekko af Guds almagt og majestætiske ære. ”Som lynet lyser fra den ene ende af himlen til den anden, når det lynet, sådan skal Menneskesønnen vise sig på sin dag.” Vi skal snart fejre jul, Jesu komme til jord. Det er et komme, som mange betvivler guddommeligheden af. Der var ikke meget synlig, majestætisk og almægtig guddommelighed over hans fødsel i Betlehem. Men det vil være helt modsat, når Jesus kommer

igen. Så vil ingen være i tvivl. Den største tvivler, den argeste ateist, og den mest nidkære bekæmper af kristendommen vil opdage det. Universet vil være dets skueplads og alle må erkende: Så er det sandt, det om Jesus. Da skal vi erkende, som vi skal synge om lidt:

Og når Kristi dag er inde,
kalder du os ud af døden.
Mørket findes ikke længer!
Evig skal din godhed råde!
Vi skal se dig, som du er!

Vi skal se Jesus ansigt til ansigt. Ikke i strejf, ikke som et ekko, men fuldt forklaret i magten, æren, dommen og nåden. Da klinger ikke bare Jesu ord fra korset i ørene på os: Det er fuldt bragt. Da skal vi få lov til i et universelt kor af mennesker og engle at udbryde et:

Halleluja! Alt er fuldt bragt!

Men lige nu, midt i livets indimellem mørke omgivelser, kendte som ukendte, trygge som utrygge, kan disse ting forekomme som nogle af livets store aspekter. Aspekter, der rækker ud over forstand og fornuft, og måske endda ud over troen. ”Jeg har godt nok svært ved at tro på dette/det kan jeg simpelthen ikke tro på!” er der mennesker, der må erkende om disse perspektiver af livet. Det behøver ikke betyde, at man ikke tror på Gud. Det gør det for nogle. Men der er også mennesker, troende mennesker, der ganske enkelt må kapitulere for troens mest utrolige aspekter og perspektiver. Nogle gange, fordi det ganske enkelt er for utroligt; andre gange fordi vi ikke har strejft eller ekkoet.

Hertil hjælper min oplevelse med det mørke kirkerum og de tændte alterlys mig. For mit vedkommende må jeg nok indrømme, at jeg også bevæger mig ud i, bliver bragt ud i de store og utrolige spørgsmål, ud i livets mørkere kroge. For mig blev det en øjenåbner, i aftes i kirken. For nogle gange står jeg i det fjernest mørke, og bebrejder Gud, at det lille lys, som står så langt væk, ikke kan oplyse, belyse og forklare alt, som lå det badet i projektorbelysning, dér, hvor jeg står. Jeg står nogle gange milevidt fra lyset og klager. Og jeg bebrejder Gud. Og er der så både mørkt og koldt, så er det næsten bebrejdelser eller tvivl og anfægtelser af jobske dimensioner. Men står jeg i kirkens mørkeste krog og vil læse, med kun alterlysene tændt, så må jeg enten gå hen til lyset eller bære lyset med mig. Og så er der lys nok, som et strejf eller et ekko til at vise mig Guds riges nærhed,

skjult som årer under jorden, jf. næste salmes vers 3.

Når Jesus kommer, bliver det den livsalige dag, da alt skal åbenbares og Herren almægtig alene regerer. Men nu har vi blot et strejf eller et ekko deraf, et lille lys at gå hen til eller bære med os. Men deri må vi erkende, som en gjorde mig opmærksom på for nogen tid siden med henvisning til et digt, hvis fulde ordlyd og forfatter, jeg har glemt, men jeg har ikke glemt pointen:

Gud giver os, hvad vi behøver, minut for minut,
men aldrig det hele på forskud.

Guds rigets frembrud og gyldighed er i tiden og Gud er os nær tid for tid. Men herlighedens fylde og Gudsrigets fuldbringelse og fuldkommelse sker først endegyldigt og helt, på Herrens dag, hvor tid for altid er blevet til evighed.

Er mørket end mægtigt i skyggernes dale,
på bjergene dagen begynder at gry.
Vi røres af et strejf, vi hører et ekko.

Må det hjælpe os til

At uro kan vendes til glæde,
min længsel til det, jeg formår:
at rejse mig nyskabt og leve,
på jorden, mens dagene går.

Og

Helligånden tænde håbet om at se ham som han er!

Lov og tak og evig ære være dig vor Gud, Fader, Søn og
Helligånd, du, som var, er og bliver én sand treenig Gud,
højlovet fra første begyndelse, nu og i al evighed. Amen